

UCHWAŁA NR XXXII/235/2022

RADY GMINY GRABICA

z dnia 14 marca 2022 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu
Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla
Gminy Grabica na lata 2022-2025**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 559; zm. Dz. U. z 2022 r. poz. 583) i art. 4¹ ust. 2 i 5 art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1119; zm. Dz. U. z 2021 r. poz. 2469; Dz. U. z 2022 r. poz. 218, poz. 24) oraz art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2050; zm. Dz. U. z 2021 r. poz.2469) **uchwała się, co następuje:**

§ 1. Uchwała się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Grabica na lata 2022 - 2025, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Traci moc Uchwała Nr XXIX/208/2021 Rady Gminy Grabica z dnia 29 listopada 2021 roku w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2022 rok oraz Uchwała Nr XXIX/209/2021 Rady Gminy Grabica z dnia 29 listopada 2021 roku w sprawie Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na 2022 rok.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Grabica.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Dariusz Kalisiak

**Gminny Program Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Grabica na lata 2022 - 2025**

I. Wprowadzenie

Zgodnie z art. 4¹ ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2021 r. poz. 1119 z późn. zm.) do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu. Elementem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Grabica na lata 2022-2025 są również zadania związane z upowszechnianiem wiedzy oraz przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym. Zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 2050 z późn. zm.) do zadań własnych gminy należy również przeciwdziałanie narkomanii w zakresie profilaktyki uzależnień od substancji psychoaktywnych.

W celu realizacji ww. zadań przygotowano Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Grabica na lata 2022-2025, który określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki uzależnień oraz minimalizacji szkód zdrowotnych i społecznych wynikających z używania alkoholu, narkotyków i innych środków psychoaktywnych. Program wyznacza zadania zgodne z kierunkami określonymi w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii oraz zawartymi w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021-2025. Kierunki działań dotyczą realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem uzależnieniom, w tym: uzależnieniem alkoholu, od zachowań (uzależnienia behawioralne), od narkotyków.

Podstawą prawną działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych jest ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości

i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U z 2021 poz.1119 z późn. zm.). Zgodnie z art. 4¹ ust. 1 i 2 przedmiotowej ustawy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gmin i jest realizowane w postaci gminnych programów uchwalanych przez Rady Gmin. Również przeciwdziałanie narkomanii, zgodnie z art. 10 ust. 2 należy do zadań własnych Gminy. W szczególności zadania te obejmują:

- 1) Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków oraz zachowań behawioralnych;
- 2) Podjęcie działań mających na celu zapobieganie wszelkim uzależnieniom poprzez ograniczanie dostępu do szkodliwych substancji, a przede wszystkim przez pracę profilaktyczną w środowisku lokalnym;
- 3) Udzielanie rodzinom, w których występują w/w problemy, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- 4) Dostarczanie fachowej wiedzy nauczycielom, pedagogom szkolnym, rodzicom z zakresu problemów z uzależnieniami;
- 5) Podnoszenie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych;
- 6) Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 7) Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 8) Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- 9) Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Przepisy lokalne dotyczące wykonywania zadań określonych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi

1) Uchwała Nr XXXIII/240/2018 Rady Gminy Grabica z dnia 23 sierpnia 2018 r. w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie Gminy Grabica.

Finansową podstawę realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii stanowią dochody Gminy z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zgodnie z art. 18² Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Adresatami programu są, w szczególności:

- konsumenci alkoholu; narkotyków,
- osoby uzależnione behawioralnie,
- osoby pijące nadmiernie, w tym uzależnieni od alkoholu,
- rodziny osób z problemem alkoholowym, narkotykowym,
- dzieci i młodzież szkolna (uczniowie szkół z terenu Gminy).

Gmina realizuje zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii przy współpracy m. in. z:

- Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej,
- szkołami funkcjonującymi na terenie Gminy Grabica,
- Policją,
- Punktem Konsultacyjnym.

Gminny Program daje możliwość współpracy wszystkich chętnych instytucji, które wykorzystując swoje doświadczenia skutecznie przyczynią się do rozwiązywania problemów uzależnień.

II. Cele i zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii

Cele i zadania określone w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dostosowane są do potrzeb lokalnych oraz zgodne są z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz Ustawą przeciwdziałaniu narkomanii. W programie uwzględniono dotychczasowe doświadczenia związane z realizacją programu w latach ubiegłych. Główny cel to ukazywanie młodym ludziom alternatywnych form spędzania czasu wolnego i uświadamianie im, że tylko wychowanie w trzeźwości i przeciwdziałanie alkoholizmowi i narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym może zapobiec wielu niepowodzeniom w życiu każdego człowieka.

Zadaniem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Grabica jest ukazanie problemu nadużywania alkoholu, narkotyków, jak również wskazanie sposobów i możliwości zapobiegania oraz zwalczania alkoholizmu, narkomanii oraz innych zjawisk patologii na terenie Gminy. Gminny program, poprzez realizację zadań ma wpływać na kształtowanie właściwych postaw wśród dzieci i młodzieży oraz dorosłych zamieszkałych na terenie Naszej Gminy. Jest także przedsięwzięciem mającym na celu konkretną pomoc osobom uzależnionym i ich rodzinom, przy zastosowaniu nowoczesnego podejścia traktującego alkoholizm i narkomanię jako chorobę.

Takie stanowisko pozwala odrzucić ocenę moralną a przystąpić do działań medycznych, psychoterapeutycznych i profilaktycznych w celu uzyskania zamierzonych efektów w walce z groźną chorobą.

Podstawowym celem programu jest zmniejszanie istniejących problemów alkoholowych i narkomanii oraz zapobieganie powstawaniu nowych zjawisk różnych patologii.

Działania:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków oraz udzielanie pomocy rodzinom, w których występuje problem uzależnień oraz przemoc w rodzinie

- 1) działalność Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych;
- 2) motywowanie i informowanie o możliwościach podjęcia leczenia odwykowego;
- 3) udzielanie wsparcia psychologicznego;
- 4) indywidualna terapia krótkoterminowa;
- 5) praca nad nawrotami picia, porady, konsultacje;
- 6) rozpoznanie zjawiska przemocy domowej, udzielanie informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy;
- 7) współpraca z placówkami lecznictwa odwykowego.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, narkotykowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie

- 1) zwiększenie terapii dla osób uzależnionych i współuzależnionych;
- 2) przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, pomoc pedagogiczna i prawna dla ofiar przemocy;
- 3) inicjowanie interwencji w przypadku przemocy domowej;
- 4) ograniczenie zaburzeń życia rodzinnego i społecznego będących skutkiem nadużywania alkoholu oraz stosowania przemocy;
- 5) udzielanie pomocy psychospołecznej i prawnej, ochrony przed przemocą w rodzinie poprzez zintensyfikowanie aktywności działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz konsultanta - terapeuty zatrudnionego w Punkcie Konsultacyjnym w Kamocinie;
- 6) dofinansowanie szkoleń służących podniesieniu kompetencji w zakresie zagadnień związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie;
- 7) prowadzenie działalności edukacyjnej służącej ograniczeniu zjawiska przemocy w rodzinach w szczególności z problemem alkoholowym i narkotykowym.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych

- 1) realizacja profesjonalnych programów profilaktycznych i warsztatów dla dzieci i młodzieży w szkołach na terenie Gminy o tematyce alkoholowej, narkotykowej, zachowań behawioralnych i przemocy w rodzinie;
- 2) przeprowadzanie w placówkach oświatowych prelekcji na temat uzależnień przez pedagogów szkolnych oraz współdziałanie w zakresie wczesnego wykrywania uzależnień;
- 3) szkolenie nowych członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, nauczycieli i sprzedawców;
- 4) rozszerzanie zajęć profilaktycznych o różne formy zajęć sportowych;
- 5) współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi placówkami mającymi na celu promocję zdrowego stylu życia i propagowanie trzeźwych obyczajów.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkotykowych

- 1) współpraca z profesjonalnymi instytucjami służącymi rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 2) współpraca z sądem w sprawie kierowania na obowiązkowe leczenie, koordynacja działań z kuratorami sądowymi oraz policją.

5. Szkolenie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy

6. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.13 i 15 ustawy

- 1) działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- 2) opiniowanie wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych;
- 3) kontrola punktów sprzedaży napojów alkoholowych pod względem:
  - przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń,
  - terminu ważności zezwolenia,
  - dokonania opłat za korzystanie z zezwolenia.

7. Wspieranie zatrudnienia socjalnego

Wspieranie zatrudnienia socjalnego osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków lub narażonych na wystąpienie problemu uzależnienia poprzez współuczestnictwo w organizowaniu i finansowaniu Centrów Integracji Społecznej. Jednym z działań własnych samorządu gminy realizowanych w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych określonych w art. 4¹ ust.1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi jest wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie Centrów Integracji Społecznej. Centrum Integracji Społecznej zgodnie z art. 3 ust.2 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (t.j. Dz.U z 2020r., poz.176 z późn. zm.) jest tworzone na zasadach określonych w ustawie, może być tworzone przez jednostkę samorządu terytorialnego. Działalność CIS finansuje się z dotacji pochodzącej z dochodów własnych Gminy zarezerwowanych na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

Z uwagi na brak takiej instytucji, na terenie Gminy Grabica działa Punkt Konsultacyjny, gdzie jest zatrudniony konsultant – terapeuta. W szkołach dla uczniów, ich rodziców i nauczycieli pełni dyżur psycholog wg ustalonego harmonogramu.

III. Wskaźniki monitoringu

1. Liczba dzieci, młodzieży i dorosłych objętych działaniami profilaktycznymi, edukacyjnymi i informacyjnymi,
2. Liczba osób objętych działaniami pomocowymi – m. in. współuzależnieni, uzależnieni, dzieci, osoby zagrożone wykluczeniem społecznym.
3. Liczba osób zagrożonych alkoholizmem, narkomanią z którymi były prowadzone rozmowy motywujące w kierunku podjęcia leczenia odwykowego.
4. Liczba przeprowadzonych kontroli punktów sprzedaży.

IV. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Ustala się wynagrodzenie członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w wysokości 8% minimalnego wynagrodzenia ustalanego przez Radę Ministrów w drodze Rozporządzenia za udział w każdym posiedzeniu.

Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Grabica na lata 2022 – 2025 prowadzona będzie w oparciu o środki pochodzące z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, które wpływają do budżetu Gminy i są przeznaczane na realizację zadań własnych wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.